

Bruxelles, 14.10.2019.
COM(2019) 468 final

**IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU I EUROPSKOM PARLAMENTU
o privremenoj evaluaciji programa za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih
poduzeća**

{SWD(2019) 374 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU I EUROPSKOM PARLAMENTU

o privremenoj evaluaciji programa za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća

I. UVOD

Program Unije COSME za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) namijenjen je jačanju konkurentnosti i održivosti poduzeća, poticanju poduzetničke kulture i promicanju osnivanja i rasta MSP-ova. Njime se pridonosi općim ciljevima strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast te se istovremeno nastoje optimizirati sinergije s drugim programima EU-a kao što su Obzor 2020. i europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF).

Kako je propisano Uredbom o COSME-u¹, Komisija je provela privremenu evaluaciju programa kako bi ocijenila njegovu relevantnost i dodanu vrijednost, djelotvornost i učinkovitost njegove provedbe te usklađenost s drugim programima EU-a.

U ovom su izvješću sažeti glavni nalazi evaluacije te navedeni zaključci i stečena iskustva. Izvješću je priložen detaljniji radni dokument službi.

II. POZADINA

Program COSME sljednik je Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP)² koji se provodio od 2007. do 2013., a njegova proračunska omotnica iznosila je 3,6 milijardi EUR³. Cilj programa bio je doprinos jačanju produktivnosti, inovacijskih kapaciteta i održivog rasta. CIP se sastoji od triju „stupova“: Programa za poduzetništvo i inovacije (EIP), Programa podrške politici informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT-PSP) te Programa Inteligentna energija – Europa (IEE).

U programskom razdoblju 2014. – 2020. aktivnosti u okviru programâ ICT-PSP i IEE premještene su u program Obzor 2020., a aktivnosti u okviru programa EPI uglavnom su prenesene u program COSME.

Otprilike 60 % proračuna programa CIP troši se na EIP. U okviru EIP-a podupirali su se pristup financiranju za MSP-ove, Europska poduzetnička mreža (EEN), Erasmus za mlade poduzetnike (EYE), službe za pomoć u području prava intelektualnog vlasništva za MSP-ove i aktivnosti usmjerene na poticanje kulture poduzetništva i stvaranje boljih okvirnih uvjeta za MSP-ove koji posluju u EU-u. U program COSME nisu uvrštene inovacije, a posebna pozornost posvećena je turizmu⁴.

U procjeni učinka⁵ priloženoj Prijedlogu uredbe o COSME-u⁶ utvrđeni su sljedeći tržišni nedostatci: problematičan pristup MSP-ova financiranju, niska razina osnivanja poduzeća i loši rezultati, slab poduzetnički duh, poslovno okruženje koje nije pogodno za pokretanje poduzeća i razvoj, problemi koji sprječavaju diferencijaciju industrije i sektorsku konkurentnost, ograničena internacionalizacija MSP-ova unutar i izvan Europe.

¹ Uredba (EU) br. 1287/2013

² Odluka br. [1639/2006/EZ](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o uspostavljanju Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (2007. – 2013.)

³ COM(2005) 121

⁴ Za detaljnu usporedbu programâ CIP i COSME: Fanny Lajarthe (2012.). Razlike i sličnosti između programâ CIP i COSME: informativna bilješka. IP/A/ITRE/2012-14

⁵ SEC(2011) 1452 final

⁶ COM(2011) 834

Opći i posebni ciljevi programa COSME osmišljeni su kako bi se pronašli odgovori na ta pitanja. Kako bi se postigli ti ciljevi prednost je dana nastavku provedbe aktivnosti programa EIP u okviru programa COSME (2,2 milijardi EUR), osim inovacija (otprilike 600 milijuna EUR). Financijska omotnica za program COSME iznosi 2,3 milijarde EUR za razdoblje 2014. – 2020.

Program COSME uglavnom provodi EASME, Europska agencija za mala i srednja poduzeća, u ime Europske komisije (EK), uz iznimku financijskih instrumenata koje u ime EZ-a provodi Europski investicijski fond (EIF). Program je otvoren i trećim zemljama, odnosno europskim zemljama koje nisu članice EU-a⁷.

III. TRENUTAČNO STANJE PROVEDBE

Kao što je vidljivo u evaluaciji u sredini razdoblja, stope izvršenja proračuna programa COSME su dobre. Operativni proračun⁸ raspoloživ u 2014. (247 milijuna EUR) izvršen je na razini od 99,87 %, u 2015. raspoloživi operativni proračun (329 milijuna EUR) izvršen je na razini od 99,38 %, a u 2016. raspoloživi operativni proračun (336 milijuna EUR) izvršen je na razini od 96,69 %. Uspostavljene su provedbene strukture za financijske instrumente i Europska poduzetnička mreža i one daju rezultate. Dodatno pojačanje financijskih instrumenata u iznosu od 550 milijuna EUR osigurano je u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja.

Pristup financiranju – posebni cilj br. 1

Najmanje 60 % sredstava programa (tj. 1 400 milijuna EUR) namijenjeno je financijskim instrumentima programa COSME, instrumentu kreditnog jamstva (LGF) i instrumentu vlasničkog kapitala za rast (EFG). Oni se temelje na uspjehu financijskog instrumenta Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP) (2007. – 2013.), kojim je olakšano mobiliziranje zajmova u vrijednosti većoj od 21 milijarde EUR zajmova i rizičnog kapitala u vrijednosti 3 milijarde EUR za više od 380 000 MSP-ova u Europi.

Financijski posrednici iz država članica EU-a i zemalja koje nisu članice EU-a koje sudjeluju u programu COSME, iskazali su snažan interes kada su 2014. objavljeni pozivi na iskaz interesa za financijske instrumente, posebno za LGF. Velika potražnja za LGF-om na tržištu nastavila se u 2015., što je dovelo do toga da je cijeli raspoloživi proračun za razdoblje 2014. – 2015. iskorišten do sredine 2015. Zahvaljujući jamstvu Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU)⁹, EIF bi u drugoj polovini 2015. mogao i dalje potpisivati sporazume o jamstvu u okviru LGF-a programa COSME. Na kraju 2016. gotovo 143 000 MSP-ova u 21 zemlji sudionici primilo je sredstva u iznosu od gotovo 5,5 milijardi EUR¹⁰ u okviru proširenog LGF-a. LGF programa COSME proširivao se i u 2016. i 2017. zahvaljujući jamstvu EFSU-a, pa je financiranje postalo dostupno rizičnijim MSP-ovima znatno ranije no da su se oslanjali samo na proračun programa COSME, čime se ubrzalo financiranje realnog gospodarstva.

⁷ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/34263>

⁸ Proračunske linije 02.02.01 i 02.02.02 za sve izvore sredstava, uključujući doprinose trećih zemalja i priljeve iz financijskih instrumenata CIP-a, ne uključujući administrativne proračunske linije za program COSME.

⁹ Takozvano proširenje LGF-a programa COSME

¹⁰ Vidjeti Provedbeni status LGF-a programa COSME na dan 31. ožujka 2016., dostupan na:

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/single_eu_debt_instrument/cosme-loan-facility-growth/index.htm

Budući da su za instrument vlasničkog kapitala nužni složeniji postupci dubinske analize i prikupljanja sredstava, potpisivanje sporazuma o financiranju trajalo je dulje. Prvih pet transakcija u okviru EFG-a, od kojih se tri odnose na financiranje u više faza kombinirano s vlasničkim instrumentom InnovFin za početnu fazu, koji je uspostavljen u okviru programa Obzor 2020, potpisano je krajem 2015. Prva ulaganja u MSP-ove provedena su 2016. u okviru tih sporazuma.

Pristup tržištima – posebni cilj br. 2

Programom COSME pomaže se europskim poduzećima, a posebno MSP-ovima, da posluju na jedinstvenom tržištu i izvoze izvan Europe. Više od dvije trećine proračuna programa COSME za pristup tržištima namijenjeno je Europskoj poduzetničkoj mreži (EEN), koja pomaže MSP-ovima u pronalaženju partnera u poslovanju, tehnologiji i istraživanju u EU-u i trećim zemljama. Ona promiče i sudjelovanje MSP-ova u programima financiranja na razini EU-a kao što su Obzor 2020. i europski strukturni i investicijski fondovi.

EEN je započeo sa svojim aktivnostima 1.1.2015., kako je planirano (aktivnosti u 2014. još su bile obuhvaćene programom CIP). Nakon dvaju poziva na podnošenje prijedloga odabrana su 92 konzorcija. U toj je fazi Mreža obuhvaćala 525 organizacija u EU-u i 80 organizacija u osam zemalja sudionica programa COSME¹¹; one su potpisale okvirne sporazume o partnerstvu za razdoblje od sedam godina i posebne sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava za operativna razdoblja 2015. – 2016. i 2017. – 2018.

Europska poduzetnička mreža (oko 3 000 članova osoblja) svake je godine uključivala više od 200 000 MSP-ova u lokalna događanja, pružala specijalizirane savjetodavne usluge za 70 000 MSP-ova o pristupu financiranju, poslovanju i tehnologiji u području prava intelektualnog vlasništva, usluge iz područja učinkovitog korištenja resursa itd. Otprilike 25 000 MSP-ova svake godine sudjeluje u događajima povezivanja koji su doveli do potpisivanja otprilike 2 500 međunarodnih partnerstava među MSP-ovima.

U okviru posebnog cilja br. 2 program COSME provodi se i financiranjem nekoliko drugih manjih projekata, a najvažniji od njih su:

- portal Vaša Europa – Poduzetnici u iznosu od oko 0,5 milijuna EUR godišnje,
- službe za pomoć u području prava intelektualnog vlasništva u Kini, Latinskoj Americi i jugoistočnoj Aziji u iznosu od 7,2 milijuna EUR,
- Centar za industrijsku suradnju EU-a i Japana 2,7 milijuna EUR godišnje,
- poboljšane jedinstvene kontaktne točke u državama članicama u iznosu od 1 milijun EUR,
- poboljšanje pristupa MSP-ova javnoj nabavi, 1 milijun EUR.

Poboljšanje okvirnih uvjeta za poduzeća – posebni cilj br. 3

U okviru programa COSME financiraju se mjere usmjerene na poboljšanje poslovnog okruženja za MSP-ove kao što su klasteri i digitalne tehnologije, smanjenje birokracije i promicanje načela „počnimo od malih“ te poboljšanje konkurentnosti strateških sektora koji imaju stratešku važnost za europsko gospodarstvo, uključujući turizam.

¹¹ Island, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Turska, Albanija, Srbija, Moldavija, Armenija

Taj se cilj provodi putem širokog raspona manje opsežnih mjera, putem poziva na podnošenje prijedloga i poziva na podnošenje ponuda kao što su:

- e-vještine za konkurentnost i inovacije, oko 3 milijuna EUR godišnje,
- program internacionalizacije klastera za MSP-ove, u rasponu od 3,5 do 5 milijuna EUR godišnje,
- program izvrsnosti klastera u iznosu od 1,5 milijuna EUR godišnje,
- modernizacija industrijskih aktivnosti (ključne razvojne tehnologije, napredna proizvodnja itd.) u prosjeku u iznosu od 5 milijuna EUR godišnje,
- nekoliko aktivnosti za potporu malim i srednjim poduzećima u industrijskim sektorima (graditeljstvo, kemija, aeronautika, obrana, lanac opskrbe hranom, učinkovitost resursa, dizajn, bioprodukti...), u rasponu od 5 do 8 milijuna EUR godišnje,
- praćenje politike za MSP-ove i provedba daljnjih mjera, u prosjeku 5 milijuna EUR godišnje:
 - pregled rezultata MSP-ova,
 - skupština MSP-ova,
 - mreža izaslanika MSP-ova,
 - alati za informiranje javnosti kao što su Business Planet na kanalu Euronews te portal za MSP-ove,
- platforma EU-a REFIT za smanjenje regulatornog opterećenja u iznosu od 0,5 milijuna EUR godišnje,
- potpora sektoru turizma s proračunom u rasponu od 5 do 9 milijuna EUR godišnje,
- promicanje socijalnoga gospodarstva i socijalnog poduzetništva s proračunom u rasponu od 0,5 do 2 milijuna EUR godišnje.

Između 2014. i 2016. tom cilju dodijeljeno je 109,3 milijuna EUR, što je 12 % finansijske omotnice. Prvi pozivi u okviru tog cilja objavljeni su krajem 2014. i, uzimajući u obzir razdoblje izvršenja, većina mjera počela je davati rezultate tek nakon vremenskog razdoblja obuhvaćenog ovom evaluacijom.

Skupina na visokoj razini za administrativno opterećenje pridonijela je razmjeni dobrih praksi i daljnjim koracima te je utrla put za EU-ovu platformu REFIT. U reviziji uspješnosti MSP-ova dan je pregled europskih MSP-ova i detaljne informacije o provedbi SBA-a. Informacije po državama članicama unesene su u preporuke Europskog semestra za pojedine države. Mreža izaslanika MSP-ova, godišnja skupština MSP-ova i Europski tjedan MSP-ova omogućili su podizanje svijesti i razmjenu dobrih praksi u svim područjima obuhvaćenima SBA-om. I naposljetku, 12. lipnja 2015. na televizijskom kanalu Euronews započela je 4. sezona emisije Business Planet.

Kampanja „e-vještine za zapošljavanje“ obuhvatila je 30 zemalja uključujući 384 organizacije i više od 300 000 sudionika, dok je nekih 115 milijuna ljudi bilo izloženo kampanji.

Rezultat poziva na podnošenje prijedloga na temu „potrošačka roba koja se temelji na dizajnu“ (s dostupnim proračunom od 4 milijuna EUR) bio je dodjela sredstava za 10 projekata namijenjenih MSP-ovima za razvoj inovativnih, digitalnih rješenja za poboljšanje postupaka dizajniranja i komunikacije u vrijednosnom lancu proizvodnje tekstila i odjeće, inovativnih proizvoda kojima se digitalne tehnologije ugrađuju u proizvode i novih poslovnih modela kojima se svladavaju izazovi u području okoliša i društveni izazovi.

Inicijative u turizmu pridonijele su jačanju konkurenčnosti europskog turističkog sektora. Inicijative posvećene povećanju protoka starijih i mladih turista pridonijele su produljenju turističke sezone. Mjere za poboljšanje pristupačnosti turizma pridonijele su poboljšanju infrastrukture i usluga za turiste s posebnim potrebama. Poboljšala se prepoznatljivost Europskih destinacija izvrsnosti, što će potaknuti povećanje broja potencijalnih turističkih dolazaka i lokalnih prihoda s učinkom prelijevanja za odredišta i pružatelje turističkih usluga. Aktivnosti i događanja u svrhu informiranja pridonijeli su boljoj prepoznatljivosti i prihvaćanju inicijativa u području turizma.

U razdoblju 2014. – 2016. u pozivima u okviru inicijative Clusters Go International sudjelovalo je 25 europskih strateških partnerstava klastera (ESCP) koji predstavljaju 145 organizacija klastera iz 23 europske zemlje i više od 17 000 europskih MSP-ova. Financirano je 15 od 25 odabranih ESCP-ova. Ostalih 10 partnerstava dobilo je oznaku ESCP te ih se poticalo da dobrotvorno nastave svoja partnerstva bez financiranja iz programa COSME. 15 sufinanciranih partnerstava obuhvaća približno 95 klastera koji se povezuju s više od 10 300 europskih MSP-ova.

Poduzetništvo i poduzetnička kultura – posebni cilj br. 4

Programom COSME podupiru se razmjene među europskim edukatorima i predavačima kako bi se razvile najbolje prakse u području poduzetničkog obrazovanja u EU-u. Program je usmjeren na skupine kao što su mladi, žene ili stariji poduzetnici kako bi oni imali koristi od mentorstva ili drugih prilagođenih programa.

Glavni je alat program mentorstva „Erasmus za mlade poduzetnike“ kojime se novim poduzetnicima pomaže da steknu i izgrade poduzetničke vještine i znanje te da i dalje razvijaju svoje poslovne aktivnosti učenjem od iskusnih poduzetnika. Program je započeo 2009. kao pilot i sada je ključna mjera u programu COSME.

Svake godine raspisuju se pozivi na podnošenje prijedloga, a potom se potpisuju sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru EASME-a za razdoblja od 24 mjeseca. Općenito, uvijek postoji velik broj dobrih projekata koji se ne mogu financirati zbog nedostatka finansijskih sredstava. Za poziv iz 2014.¹²: podneseno je 111 prijedloga, odabранo je 15 projekata u kojima je sudjelovalo 111 organizacija iz 28 zemalja sudionica u programu COSME; 40 projekata ukupne vrijednosti od oko 14 milijuna EUR nije bilo moguće financirati zbog proračunskih ograničenja. Aktivnosti su se počele provoditi 1.2.2015. s mrežom od 175 posredničkih organizacija u 32 zemlje (26 država članica i 6 zemalja sudionica u programu COSME). Do kraja 2016. prihvaćeno je 11 000 profila poduzetnika i ostvareno 4 200 uparivanja kojima je obuhvaćeno više od 8 400 poduzetnika.

U okviru tog posebnog cilja iz programa COSME financira se i nekoliko drugih manjih projekata, a najvažniji od njih su:

- poduzetničko obrazovanje u prosjeku od 0,4 do 1 milijun EUR godišnje,
- poduzetništvo među ženama u prosjeku od 0,5 do 1 milijun EUR godišnje,
- poduzetništvo starijih u prosjeku od 0,5 do 1 milijun EUR godišnje,
- digitalno poduzetništvo, 2,5 milijuna EUR u 2015.,
- potpora poduzetništvu među migrantima, 1,5 milijuna EUR godišnje.

IV. METODOLOGIJA

Evaluacija u sredini razdoblja obuhvaća razdoblje 2014. – 2016. i uglavnom se temelji na studiji¹³ koju je između prosinca 2016. i prosinca 2017. provelo vanjsko konzultantsko poduzeće. Pritom je primijenjena uobičajena metodologija Komisije za evaluaciju, kako je preporučeno u Smjernicama za bolju regulativu¹⁴. Cilj je bio ocijeniti programske aktivnosti financirane u razdoblju 2014. – 2016. u odnosu na pet kriterija: relevantnost, djelotvornost, usklađenost, učinkovitost i dodana vrijednost EU-a.

¹² <https://ec.europa.eu/easme/sites/easme-site/files/documents/erasmus-for-young-entrepreneurs-call-for-proposals-2014.pdf>

¹³ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/28084>

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

U evaluaciji u sredini razdoblja uzeto je u obzir 6 sugestivnih pitanja i 15 potpitanja utvrđenih u specifikacijama studije te je upotrijebljena kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih metoda.

Alati za evaluaciju u sredini razdoblja uključivali su sekundarno istraživanje, statističku analizu sekundarnih podataka, radionicu, 120 intervjuja na visokoj razini, ciljana savjetovanja s više od 4 000 MSP-ova te javno savjetovanje u kojem je primljeno 195 odgovora i 14 dokumenata o stajalištu.

Uzimajući u obzir da je riječ o privremenoj evaluaciji, većina očekivanih dugoročnih učinaka još nije mjerljiva. Stoga se njome prvenstveno trebalo utvrditi u kojoj se mjeri programom postavljaju temelji za postizanje planiranih srednjoročnih ishoda i rezultata. To podrazumijeva naglasak na prikladnost i kvalitetu izrade programa, tj. formuliranih ciljeva, uloženih resursa i provedenih aktivnosti – drugim riječima, kriterije relevantnosti i usklađenosti.

Za više pojedinosti o metodologiji vidjeti priloženi radni dokument službi.

V. ZAKLJUČCI EVALUACIJE

U ovom odjeljku navedeni su glavni rezultati evaluacije u skladu s pet prethodno navedenih evaluacijskih kriterija.

A. Relevantnost

Programom COSME doprinosi se glavnom prioritetu Junckerove Komisije, odnosno poticanju rasta i zapošljavanja, kroz nekoliko mjera, uključujući poboljšanje pristupa financiranju, stvaranje prilika za umrežavanje, promicanje razmjene informacija i dobre prakse te pristup MSP-ova iz EU-a novim tržištima. COSME je program za sve MSP-ove u EU-u i to je jedna od njegovih glavnih prednosti.

Programom se provode Komisijini politički prioriteti, uključujući SBA, strategiju jedinstvenog tržišta (2015.) te SBA (2016.). Program je snažno usklađen i s novim potrebama MSP-ova u Europi.

Rezultati istraživanja pokazuju da i posrednici i MSP-ovi korisnici smatraju da su mjere u okviru programa COSME važne i odgovaraju njihovim potrebama, kako u pogledu utvrđenih uvjeta tako i u pogledu njihova sadržaja. Relevantnost programa za građane EU-a visoka je zahvaljujući usmjerjenosti na poticanje gospodarskog rasta i stvaranje mogućnosti zapošljavanja.

Program je ograničeno relevantan za područja izvan okvira gospodarstva, odnosno područja povezana s društvenim izazovima, i određene ciljeve utvrđene strategijom EU2020 kao što su uključivi i održivi rast. COSME se uglavnom neizravno dotiče tih ciljeva.

Ključna prednost programa COSME je fleksibilnost. Ona omogućuje provedbu novih prioriteta politike pokretanjem novih mjera i usmjeravanjem financiranja na prioritetna područja. U tom je pogledu tijekom prve tri godine provedbe predloženo i izvršeno nekoliko promjena u raspodjeli proračuna.

Glavni nedostatak u pogledu relevantnosti (ali i učinkovitosti kako je navedeno u nastavku) odnosi se na strukturu programa. Dvije glavne mjere, finansijski instrumenti i Europska poduzetnička mreža čine više od 80 % ukupnog proračuna kako je propisano u Uredbi o COSME-u. Stoga je proračun za druge, manje mjere vrlo ograničen. To u nekim slučajevima smanjuje mogući učinak tih mjera.

B. Djelotvornost

U razdoblju 2014.–2016. program COSME općenito je bio uspješan u ostvarivanju očekivanih rezultata kao što su broj MSP-ova koji koriste financiranje duga ili broj organiziranih događanja.

Dostupni dokazi upućuju na to da će program COSME pozitivno utjecati na rast i zapošljavanje svojih korisnika.

Snaga programa COSME proizlazi posebice iz korištenja posrednika za provedbu programa. Programom COSME iskorištava se blizina tih posrednika MSP-ovima i olakšava integracija usluga koje se pružaju u okviru programa COSME s uslugama koje ti posrednici pružaju u njihovom nacionalnom i regionalnom kontekstu. Taj pristup omogućuje maksimalno povećanje potencijala programa COSME za postizanje željenih učinaka.

Pristup financiranju

Finansijski instrument kreditnog jamstva i finansijski instrument vlasničkog kapitala za rast vrlo su učinkoviti za MSP-ove korisnike. Konkretno, instrument kreditnog jamstva (LGF) ima doseg do znatnog broja MSP-ova te im nudi općenito povoljnije uvjete financiranja; vidljiv je njegov izražen učinak poluge u financiranju MSP-ova te je njime povećana ponuda financiranja duga u većini država članica. Međutim, istaknuto je da je prag od 150 000 EUR, iznad kojeg finansijski posrednici moraju provjeriti da MSP-ovi ne ispunjavaju nijedan od inovacijskih kriterija utvrđenih u okviru dužničkog finansijskog instrumenta programa Obzor 2020. za MSP-ove, stvorio negativan učinak. Posrednici su primorani ograničiti svoju finansijsku ponudu na taj prag, iako se smatra da on nije primjerena za financiranje potreba mnogih MSP-ova.

Napredak u okviru instrumenta vlasničkog kapitala za rast (EFG) ograničeniji je jer pri svim ulaganjima u kapital isplata financiranja dulje traje, a osim toga se prednost daje instrumentu vlasničkog kapitala koji je 2016. uspostavljen u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU).

U okviru instrumenta kreditnog jamstva (LGF), na dan 31. prosinca 2016. uključeno je više od 60 finansijskih posrednika u 25 zemalja, koji podupiru više od 140 000 MSP-ova, od kojih su 50 % novoosnovana poduzeća koja posluju manje od pet godina, a 90 % poduzeća koja primaju potporu su mikropoduzeća.

LGF-om se omogućilo povećanje broja i obujma transakcija financiranja za MSP-ove s većim rizikom (potpisani sporazumi o jamstvu u razdoblju 2014. – 2016. u vrijednosti od 611,17 milijuna EUR omogućili su obujam financiranja od 5,5 milijardi EUR). Većina ispitanih finansijskih posrednika navela je da se instrumentom kreditnog jamstva znatno poboljšala njihova sposobnost pokrivanja kreditnog rizika ili kredita. Istraživanje je pokazalo i da je u pravilu jamstvo programa COSME dovelo do znatnih dodatnih ulaganja, procijenjenih na ukupno 1,25 milijardi EUR. Ispitani MSP-ovi naveli su pozitivne učinke na svoje izglede za rast, i za EFG i za LGF.

Pristup tržištima

Europska poduzetnička mreža (EEN) pokazala je snažan kapacitet za doseg do MSP-ova u cijeloj Europi, uključujući 150 000 MSP-ova koji su koristili usluge suradnje i savjetovanja EEN-a. Zahvaljujući EEN-u, više od 8 000 MSP-ova sklopilo je sporazume o suradnji s MSP-ovima „preko granice“ ili provelo preporuke novih savjetodavnih usluga EEN-a. Uslugama EEN-a uglavnom se podupiru MSP-ovi pri poboljšanju kvalitete svojih proizvoda i usluga, što dovodi do (očekivanog) rasta prometa, a posebno ulaska na nova zemljopisna tržišta u Europi i šire. Usluge mreže u velikoj mjeri koriste i cijene MSP-ovi koji imaju status klijenata. Mreža je ostvarila važne ishode, posebno u području usluga poslovne suradnje, savjetovanja, pomaganju MSP-ovima da prevladaju prepreke povezane s inovacijama i upravljanjem poslovanjem te omogućavanju vrijednih poslovnih odnosa među MSP-ovima. I sami posrednici iskusili su rezultate suradnje s Mrežom, uključujući povećanje znanja, pružanje strateških podataka i suradnju s drugim članovima Mreže kako bi se povećala kvaliteta usluga.

Uz usluge EEN-a, portal „Vaša Europa – Poduzetnici“ ključan je izvor informacija. On pruža informacije o pravima i obvezama pri osnivanju poduzeća u nekoj europskoj zemlji i/ili upravljanju njime te je privukao više od očekivanog broja posjetitelja. Podaci dobiveni praćenjem pokazuju da portal dopire do 2,9 milijuna pojedinačnih posjetitelja (kao osnova za usporedbu, Uredbom o COSME-u utvrđeno je dugoročno ključno postignuće za EEN-u od 2,3 milijuna korisnika digitalnih usluga). Stope zadovoljstva visoke su i među korisnicima (93 %, a cilj utvrđen u programu rada u okviru programa COSME za 2016. iznosi 85 %).

U mjeru Clusters Go International uključeno je 25 europskih strateških partnerstava klastera (ESCP) koji predstavljaju 145 organizacija klastera iz 23 europske zemlje i više od 17 000 europskih MSP-ova. Financirano je 15 od 25 odabranih ESCP-ova zbog proračunskih ograničenja; ostalih 10 dobitilo je označku ESCP te ih se poticalo da dobrovoljno nastave svoja partnerstva bez financiranja iz programa COSME. 15 sufinanciranih partnerstava obuhvaća približno 95 klastera koji se povezuju s više od 10 300 europskih MSP-ova. Uspostavljena su službena europska partnerstva između klastera, kao i prva „globalna“ partnerstva.

Ključni ishodi bili su poboljšanje razumijevanja procesa internacionalizacije i jačanje kapaciteta voditelja klastera u cilju potpore internacionalizaciji, kao i stvaranje novih međunarodnih poslovnih odnosa. Srednjoročni rezultat partnerstava je povećanje međunarodnog ugleda i vidljivosti za gotovo sve korisnike.

Poboljšavanje okvirnih uvjeta za konkurentnost

Inicijative kojima se podupire sektorska konkurentnost uglavnom se sastoje od jednokratnih aktivnosti s ograničenim proračunom, koje se odnose na širok raspon sektora. Prema korisnicima programa turizma, izravni rezultati uključuju stvaranje novih strateških partnerstava preko granica i povećanu vidljivost na međunarodnim tržištima. Iako je nekoliko MSP-ova bilo izravno uključeno, uključivanje strukovnih udruženja te lokalnih, regionalnih i nacionalnih javnih turističkih agencija stvorilo je osnovu za značajne multiplikacijske učinke. Razvijaju se novi turistički proizvodi i usluge, a među sudionicima postoje velika očekivanja o mogućnostima ulaska na nova tržišta.

Provedbenim aktivnostima u okviru SBA-a uspješno su pružene kvalitetne informacije nacionalnim tvorcima politika i to objavom revizije uspješnosti MSP-ova te je osigurana iznimno cijenjena platforma za pružanje informacija i razmjenu dobre prakse putem mreže izaslanika MSP-ova. Postoji opća percepcija da te aktivnosti doprinose konvergenciji politika za MSP-ove u svim zemljama koje sudjeluju u programu COSME.

Poduzetništvo

Uspješno su ostvareni očekivani ciljevi programa Erasmus za mlade poduzetnike. U njemu je sudjelovalo oko 3 500 poduzetnika. Procjenjuje se da je sudjelovanje novih poduzetnika u programu dovelo do osnivanja 250 novih poduzeća, ostvarenja 5 milijuna EUR dodatnog prometa i stvaranja oko 1 000 novih radnih mjesta u razdoblju 2014. – 2016. Usto, sudjelovanje poduzetnika domaćina povezuje se s dodatnim prometom od 203 milijuna EUR i 1 100 novih radnih mjesta. Programom su isto tako postavljeni temelji za važna ostvarenja u smislu poslovnih odnosa i internacionalizacije za nove poduzetnike, ali i za poduzetnike domaćine. U razdoblju 2014. – 2016. održano je ukupno 2 117 radnih praksi. Procjenjuje se da je oko 1 800 potencijalnih novih poduzetnika poboljšalo svoje vještine upravljanja i tehničke vještine zbog programa Erasmus za mlade poduzetnike, dok su neki poboljšali druge poslovne vještine (marketing, administracija, financije).

Sudionici su izjavili da je njihovo iskustvo u tom programu poboljšalo razumijevanje izazova s kojima se suočavaju poduzetnici. Erasmus za mlade poduzetnike izravno je utjecao i na domaćine u smislu podupiranja inovacija u okviru njihova poslovanja i ostvarenja stope rasta znatno više od prosjeka EU-a. Program Erasmus za mlade poduzetnike postigao je i svoje ciljeve jačanja poslovnih odnosa i

postavljanja temelja za daljnju suradnju i internacionalizaciju zahvaljujući stvaranju znatnih mogućnosti za umrežavanje.

C. Učinkovitost

Općenito, program COSME funkcionira na razumnoj razini učinkovitosti, pri čemu se sve glavne komponente provode u skladu s posebnim ciljevima i rasporedima utvrđenima u godišnjim programima rada. Glavna su snaga programa COSME jasno opisani programi rada pa je udjel neprihvatljivih prijedloga prijavljenih na pozive za bespovratna sredstva relativno mali. Nisu utvrđena veća administrativna uska grla, a mjere pojednostavljenja koje su uvedene općenito su se smatrале pozitivnima, iako je u prvoj godini rada u agenciji EASME bilo problema s novim IT sustavom koji je stvorio poteškoće za korisnike.

Provedba programa COSME uglavnom je delegirana EASME-u (nefinancijske mjere) i EIF-u (financijski instrumenti). EASME je za razdoblje 2014. – 2016. izvršio proračun u iznosu od 298 milijuna EUR, a EIF proračun u iznosu od 550 milijuna EUR namijenjen MSP-ovima za financijske instrumente programa COSME.

Općenito, i posrednici i krajnji korisnici smatraju da su troškovi i opterećenja povezani s upotrebom programa COSME cijenovo pristupačni i prihvatljivi. Iako se u nekim slučajevima administrativno opterećenje smatralo visokim, prema općenitim povratnim informacijama koristi premašuju troškove. Financijski posrednici naveli su da su zahtjevi za izvješćivanje bili opterećujući i da predstavljaju rizik od smanjenja privlačnosti LGF-a. Financijski posrednici tvrdili su i da je administrativno opterećenje EGF-a znatno više nego što je uobičajeno u sektoru poduzetničkog kapitala. Međutim, MSP-ovi koji su koristili pogodnosti LGF-a naveli su da se nisu susreli s dodatnim troškovima, administrativnim opterećenjem ili administrativnom složenošću zbog jamstva EU-a.

Svi MSP-ovi, a posebno mikropoduzeća i mala poduzeća, ocijenili su uvjete kreditiranja uz potporu jamstva EU-a iz programa COSME povoljnijima od onih koje pružaju drugi financijski posrednici za slične izvore financiranja. MSP-ovi korisnici u drugim tematskim područjima programa COSME isto tako smatraju da koristi premašuju troškove.

Vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava za otvorene pozive bilo je kraće u odnosu na cilj koji je odredio EASME, dok se razina tržišnog natjecanja, broj prijedloga i „stopa uspješnosti prihvatljivih prijedloga“ znatno razlikuju među različitim mjerama. Važno je primijetiti da se u okviru programa COSME financira velik broj malih mjera koje zahtijevaju sudjelovanje razmjerno velikog broja osoblja.

Evaluacija u sredini razdoblja pokazala je da je potrebno poboljšati upravljanje podacima programa COSME. Širenje provedbenih odgovornosti na mnoge uključene subjekte znatan je izazov za učinkovito upravljanje programom i njegovu koordinaciju, uz rizik oslabljenog nadzora i evaluacije programa. Potrebno je usmjeriti veću pozornost na prikupljanje podataka o profilu korisnika kako bi se omogućilo pravilno praćenje rezultata programa i napredak u postizanju njegovih ciljeva.

D. Dosljednost

Općenito, program COSME pokazuje dobru razinu unutarnje dosljednosti. Uloženi su naporci u stvaranje sinergija i nisu utvrđena znatna preklapanja. Velika pozornost posvećena je postizanju komplementarnosti među različitim mjerama, posebno u područjima EEN-a i internacionalizacije. Centar EU-a i Japana te službe za pomoć u području prava intelektualnog vlasništva, primjerice, surađuju s mrežom EEN. Suradnja između programa za internacionalizaciju klastera i Centra EU-a i Japana omogućila je potporu partnerstvima klastera u području internacionalizacije. Službu za

pomoć u području prava intelektualnog vlasništva i stručnjake mreže EEN potiče se na uključivanje i u događaje europske platforme za suradnju klastera.

U pogledu ciljeva za poduzetništvo, preklapanja između dionika iz cijelog portfelja bila su minimalna jer većina mjera zahtjeva angažman posebne skupine partnera s preciznim područjima stručnosti. Mjere u okviru tematskog područja „Okvirni uvjeti na jedinstvenom tržištu“ međusobno se ne preklapaju: svaka mjera usmjerena je na različite aspekte jedinstvenog tržišta.

Pomalo je nejasno koliko su usklađene različite komunikacijske aktivnosti u okviru programa COSME, a uglavnom su to internetske stranice povezane s finansijskim instrumentima i poduzetničkim aktivnostima. Internetske stranice o finansijskim instrumentima pružaju jasne informacije, dok se čini da se one koje se odnose na poduzetničke aktivnosti vode izolirano jedna od druge bez interakcije. Ocjena je pozitivna u odnosu na sinergije i komplementarnosti uspostavljene između portala „Vaša Europa – Poduzetnici“ i usluga EEN-a te između drugih aktivnosti u okviru programa COSME koje su usmjerene na internacionalizaciju, kao što su EEN i program Clusters Go International.

Analiza pokazuje da postoje sinergije i preklapanja među finansijskim instrumentima EU-a. Postoje jasni dokazi o sinergiji između LGF-a programa COSME i sastavnica EFSU-a za MSP-ove s obzirom na to da se ta intervencija EFSU-a usmjerava kroz LGF. Moguća su preklapanja između LGF-a programa COSME i finansijskih instrumenata u okviru ESIF-a. Jasno je da sastavnica EFSU-a za MSP-ove istiskuje EFG (kako je Komisija predviđela 2016. pri stvaranju sastavnice EFSU-a za MSP-ove).

Postoji opća usklađenost između finansijskih instrumenata u okviru programa COSME i Obzor 2020. U evaluaciji Plana ulaganja za 2016. zaključeno je da se EFSU, COSME i Obzor 2020. međusobno nadopunjaju. Koordinacija između aktivnosti EEN-a u okviru programâ COSME i Obzor 2020. izvrstan je primjer usklađenosti s drugim inicijativama EU-a. Iznimno je hvale mnogi dionicici.

Kad je riječ o internacionalizaciji MSP-ova, ne postoje velika preklapanja između aktivnosti financiranih u okviru programa COSME i aktivnosti financiranih u okviru programa Obzor 2020. Inicijative Komisije u području internacionalizacije MSP-ova uglavnom se provode putem programa COSME. Međutim, u programu Obzor 2020. postoje određeni važni programi kojima se neizravno ili neizravno može pomoći MSP-ovima u internacionalizaciji i u uvođenju inovacija. Izvrstan je primjer inicijativa INNOSUP¹⁵ programa Obzor 2020. koja se bavi izazovom razvoja novih međusektorskih industrijskih vrijednosnih lanaca u cijelom EU-u oslanjajući se na inovacijski potencijal MSP-ova.

Dostupne informacije ne pokazuju nikakva znatna preklapanja između usluga EEN-a, aktivnosti internacionalizacije MSP-ova/klastera i aktivnosti koje se financiraju drugim inicijativama EU-a. Te inicijative EU-a uključuju operativne programe EFRR-a i INTERREG te inicijative EU Gateway i Business Avenues.

Usluge EEN-a koje se financiraju u okviru programa COSME i operativnog programa EFRR-a u većini se slučajeva u velikoj mjeri nadopunjaju. Dok je naglasak EFRR-a općenito na regionalnom okruženju, usluge EEN-a u okviru programa COSME uglavnom su usmjerene na prekograničnu suradnju. Inicijativama ulaza i putova pristupa poduzeća EU-a podupiru se europska poduzeća za uspostavu poslovne suradnje u Aziji (uključujući Japan, Koreju i zemlje jugoistočne Azije). Evaluacija je pokazala da postoji redovita suradnja između EEN-a i inicijativa EU Gateway i Business Avenues. Osim toga, utvrđene su i sinergije između drugih mjera programa COSME kao što su Centar za industrijsku suradnju EU-Japan i službe za pomoć u području prava intelektualnog vlasništva.

¹⁵ Potpora inovacijama za mala poduzeća, <https://ec.europa.eu/easme/en/innosup>

Inicijative za promicanje i podupiranje poduzetništva utvrđene su u Akcijskom planu Komisije za poduzetništvo do 2020¹⁶. Mnoge od tih mjera financiraju se u okviru programa COSME. Međutim, za druge mjere usmjerene na slične ciljeve dobivaju se finansijska sredstva iz drugih programa EU-a, uključujući potporu nekoliko mreža kojima se ženama pomaže da postanu poduzetnice, program Erasmus +, program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije te europske strukturne i investicijske fondove (ESIF). Iako sve te mjere imaju zajednički cilj, ne postoji očita preklapanja među njima. Komplementarnost se uglavnom postiže primjenom različitih instrumenata.

Istovremeno, evaluacija u sredini razdoblja pokazuje da između potpore za MSP-ove na razini EU-a i na nacionalnim i regionalnim razinama nema uvijek sinergije i nadopunjavanja, unatoč tome što nisu utvrđena nikakva značajna preklapanja. Za mjere u kojima je blizina zajednicama MSP-ova bitan stimulativni čimbenik, boljom koordinacijom s nacionalnim i regionalnim mjerama dodatno bi se poboljšala usklađenost. To se posebno odnosi na usluge EEN-a i na mjere u okviru programa COSME kojima se podupiru organizacije klastera.

E. Dodana vrijednost Unije

Svakim programom koji financira EU trebala bi se pružiti konkretna dodana vrijednost EU-a. To znači da bi se njime trebalo jasno doprinijeti promicanju vrijednosti i standardâ Europske unije. Mjerama koje financira EU trebalo bi se nadopunjavati, jačati i podupirati djelovanje na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Finansijski instrumenti programa COSME, posebno instrument kreditnog jamstva, pružaju važnu finansijsku polugu koja nacionalnim i regionalnim posrednicima omogućuje da daju zajmove višeg profila rizičnosti u usporedbi s njihovom uobičajenom ponudom. Njime se nudi i potpora znatno većem broju poduzeća u odnosu na broj koji oni inače mogu obuhvatiti uslugama. Nadalje, nacionalni programi potpore, posebno na manjim tržištima, imaju veći učinak poluge kada se kombiniraju s programom na razini EU-a. Dionici i posrednici općenito se slažu da nijedna privatna institucija ili zemlja sudionica nije mogla sama ostvariti rezultate koji su se uspjeli ostvariti programom COSME u smislu učinaka poluge, opsega i profila rizičnosti uključenih MSP-ova.

Većina posrednika za LGF smatra da je javna potpora na razini EU-a presudna i uvjerena je da se europskim programom mogu postići rezultati koji se ne bi mogli postići nacionalnim programom. LGF im je omogućio da ponude jamstveni instrument pod povoljnijim uvjetima (niže kamatne stope i naknade, niži zahtjevi za kolateral) većem broju MSP-ova. Osim toga, u nekim zemljama ne postoje programi na nacionalnoj razini kojima se podupire pristup financiranju za MSP-ove. „Žig EU-a” pomaže u izgradnji povjerenja među potencijalnim korisnicima. Ipak, rezultati evaluacije ukazuju na činjenicu da LGF nema dovoljan doseg na manje razvijenim finansijskim tržištima i da bi bilo bolje primijeniti usmjereniji pristup.

Posrednici za EFG s kojima je provedeno savjetovanje u kontekstu ove evaluacije složili su se da je osiguravanje financiranja vlasničkim kapitalom učinkovitije na razini EU-a i omogućuje širi opseg i raspon potpore nego nacionalni i regionalni programi.

Europska dimenzija također je u središtu Europske poduzetničke mreže i njezinih službi. Mreža provodi mjere koje inače ne bi bile moguće zahvaljujući razmjeru i kvaliteti pružene usluge. Europska dimenzija je ključna, posebno za one usluge s prekograničnim elementom, a to je aspekt potpore MSP-ovima koji obično nije obuhvaćen sličnim programima na nacionalnoj/regionalnoj razini.

¹⁶ https://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/action-plan_en

Brojnim različitim intervencijama na nacionalnoj/lokalnoj razini promiču se poduzetništvo i novoosnovana poduzeća u ranoj fazi poslovanja. Cilj je većine manjih poduzetničkih mjer koje se financiraju u okviru programa COSME okupiti nacionalne dionike i inicijative u različitim područjima poduzetništva. U novim područjima (npr. poduzetništvo među migrantima), mjeru u okviru programa COSME postaju glavne mjeru za potporu nacionalnih mjeru.

Poseban naglasak programa Erasmus za mlade poduzetnike je na prekograničnim pitanjima i ciljevima unutar EU-a. Njime se omogućuje mobilnost diljem Europe, povezuju se mladi poduzetnici s njihovim domaćinima u drugim zemljama i nude se mogućnosti za učenje i stvaranje poslovnih kontakata na cijelom jedinstvenom tržištu. Program to omogućuje u mjeri koja ne bi bila moguća na nacionalnoj razini.

Korist provedbe ostalih linija djelovanja iz programa COSME na europskoj razini umjesto na nacionalnoj ili regionalnoj, također je vrlo visoka. Primjeri obuhvaćaju e-vještine, mjeru u području turizma kojima se okupljaju dionici u europskim vrijednosnim lancima i program Clusters Go International za jačanje europskih partnerstava među klasterima radi zajedničkog razvoja i provedbe strategija internacionalizacije. Nadalje, mjerama politike za MSP-ove kojima se osiguravaju strateške informacije te mogućnosti umrežavanja za nacionalne donositelje politika potiče se donošenje politika za MSP-ove te konvergencija među nacionalnim mjerama politike za MSP-ove. Opseg i dubina potpore koju nudi COSME uvelike nadilazi potporu koja se europskim MSP-ovima može ponuditi putem nacionalnih ili regionalnih inicijativa.

V. ZAKLJUČCI I STEČENA ISKUSTVA

U privremenoj evaluaciji programa COSME dan je pozitivan pregled provedbe programa i rezultata ostvarenih tijekom prve tri godine programskog razdoblja. Provedba programa napreduje prema ciljevima navedenima u pravnoj osnovi koje treba ostvariti do kraja 2020. Međutim, treba napomenuti da su rezultati te evaluacije ograničeni na razdoblje evaluacije i još ne pružaju sliku potpunog učinka programa COSME.

Mjere u okviru programa COSME u velikoj se mjeri odnose na pitanja poticanja gospodarskog rasta i stvaranja mogućnosti zapošljavanja. Međutim, njihov je učinak ograničeniji u pogledu rješavanja globalnih i društvenih izazova. Stoga ima prostora za bolju integraciju tih ciljeva u projekte iz programa COSME te za širu upotrebu postojećih instrumenata programa COSME, posebno EEN-a, kako bi se MSP-ovima olakšalo svladavanje društvenih izazova.

Većina mjer u okviru programa COSME, finansijski instrumenti, Europska poduzetnička mreža, program Erasmus za mlade poduzetnike, službe za pomoć MSP-ovima u području prava intelektualnog vlasništva ili klasteri, nastavak su mjeru iz Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP). Program COSME općenito je uspješan u ostvarivanju očekivanih rezultata. Snaga programa proizlazi posebice iz korištenja posrednika za provedbu programa. Programom COSME iskorištava se blizina tih posrednika MSP-ovima i olakšava integracija usluga u okviru programa COSME s uslugama koje ti posrednici pružaju u njihovom nacionalnom i regionalnom kontekstu.

Općenito uvezvi, program COSME učinkovit je u razumnoj mjeri. Mjere se provode u skladu s posebnim ciljevima i rasporedom utvrđenim u godišnjim programima rada. Velika većina posrednika i krajnjih korisnika izvijestila je da je za njih omjer troškova i koristi bio dobar. Međutim, velik broj malih mjeru smanjuje troškovnu učinkovitost provedbe programa COSME koji provodi EASME. Rascjepkanost će se rješavati kroz godišnje programe rada programa COSME do kraja programskog razdoblja davanjem prioriteta većim i strateškim mjerama kojima se provode prioriteti politike Komisije uz istodobno zadržavanje ograničenog broja manjih pilot mjer za održavanje fleksibilnosti programa.

Program COSME provode Komisija, EASME i EIF. To dovodi u pitanje učinkovitu koordinaciju i učinkovito upravljanje programom. Međutim, treba poboljšati kvalitetu upravljanja podacima u pogledu nefinansijskih mjera kako bi se dobio cjelovit skup podataka o mjerama, rezultatima i korisnicima programa.

Nema većih preklapanja s drugim programima EU-a i nacionalnim i regionalnim programima, no boljom koordinacijom s nacionalnim i regionalnim mjerama dodatno bi se poboljšala usklađenost. Poboljšano upravljanje podacima i lakši pristup podacima o praćenju na državnoj/regionalnoj razini omogućit će državama članicama da izvješćuju o preklapanjima i povećaju sinergije.

COSME ima dobru dodanu vrijednost na europskoj razini. Europska dimenzija čini samu bit osmišljavanja mjera programa COSME. U nekoliko slučajeva mjere u okviru programa COSME nisu bile samo dodatak mjerama na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, nego su pridonijele i jačanju nacionalnih, regionalnih i lokalnih mjera.

Naposljetku, evaluacijom u sredini razdoblja otvorit će se put za konačnu evaluaciju programa COSME, kojom će se isto tako doprinijeti detaljnom osmišljavanju prvih programa rada za razdoblje nakon 2020. Preliminarnim nalazima privremene evaluacije dopunjene su procjene učinka programa EU-a za jedinstveno tržište i programa InvestEU za sljedeći višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.